

En puritat la humanitat es pot dividir entre els que porten els paraigües plegables polidament guardats dins la seva funda i els que els porten lligats només amb la cinta: paraigües negres embullats i probablement desmotivats. Sense funda, descuidats, erts. El meu Cap De Departament és dels primers. A les tres en punt passa per davant la meva taula. Metrònom inflexible: tac-tac, tac-tac, tactac. Amb el seu paraigua reglamentàriament enfundat a la mà, m'alça el cap en un pàl·lid succedani d'adéu. De la seva boca oberta n'hauria d'haver sortit un adéu, però, pel que fa a mi, ja fa segles que els sons d'aquella gola van morir abans de néixer, un avortament legalitzat pel costum i el desinterès més palmari i primitiu. "Adéu?". No, home, no, on vas a parar? No en surt res, de la boca..., allà només hi entra, furtiva, la meva vista per intuir-hi una horripilant càries negra. Noto una aguda punxada a la banda de dins de l'occipital: "Hola, soc la càries del teu Cap De Departament i he vingut a dir-te adéu." Ja et dic: esgrogueïts succedanis d'adéus, quotidianitat en monòtona successió.

I jo no. Jo sóc dels segons. Jo sóc dels que porto el paraigua de qualsevol manera (i això els dies que no me'l descuido a casa). Em miro el meu aparell, amb tot de plecs negres plens d'entropia, desgana i asimetria. Ell em torna una mirada carregada de retrets i d'infinites desdenys: "Això és el millor que pots treure de mi, pobre imbècil? En això m'has hagut de convertir, burro?". Ofensa! Intolerable mala educació! Vaig per rebatre'l violentament a terra, ("però tu què t'has cregut, tu qui et penses que ets, puta col·lecció de mecanismes xinesos de fiabilitat immunda?"), però em continc: recordo les implacables gotes de pluja que assoten el carrer (les he vist per la finestra mentre apagava l'ordinador. La pantalla em deia "adéu, senyor usuari, que tingui vostè un bon dia", i elles semblava que queien emprenyades, molt emprenyades). Em captinc, dèbil animeta interessada i menjada pel sentit pràctic. M'empasso l'orgull. Però de camí a l'ascensor no puc evitar voleiar-lo enlaire, mal plegat com el duc, com un corb negre manc, coix (o simplement amputat per algun xiquet amb un sentit d'humor extravagantment macabre). Minúscules venjances de català emprenyat.

Les fundes dels paraigües plegables indueixen a algunes curioses reflexions mentre baixo per l'ascensor. Ascensors i introspecció. El de la feina té un mirall que ocupa tota la paret del fons, de punta a punta. Cada dia de bon matí, saludo el paio que em mira des de la profunda superfície del mirall. Li dic "hola" (em dic "hola", de fet, ja que és el meu propi reflex). Aquestes coses a les vuit del matí tendeixen a desconcertar-me: m'agafa de sorpresa tanta profunditat i tan aviat. En canvi ara, a les tres i cinc de la tarda, ja hi estic més fet. Deu ser que fa set hores que detecto microcaos en sistemes autosostenibles i evito sabotatges de bugs amb codis mòrbids. Set hores de Harry Calahan, eliminant cuquets informàtics àvids de moreres binàries.

La primera reflexió és si hi ha correlació —dic en general, eh?— entre ser Cap De Departament i portar el paraigua polidament plegat i enfundat. La segona reflexió és si —ep!, cas d'existir aquesta correlació— aquest gust per l'ordre és innat o en canvi és un comportament adquirit. “Imagina't”, li dic al paio del mirall de l'ascensor —em dic, de fet, ja que és el meu propi reflex—. “Imagina't que no sigui un comportament innat. Imagina't que sigui un comportament selectiu: que uns determinats individus s'adonen que els comportaments ordenats els fan més fàcil manar, fer de líders. Automàticament —darwinisme pur— tendiran a dur els paraigües dins les fundes, a plegar perfectíssimament els tovallons després d'eixugar-se els morros, a passar puntualment les revisions de l'oli del cotxe i a treure's disciplinadament el condó just acabar de cardar (i nuar-lo, i plegar-lo dins un paper, i buscar una paperera)”. El paio del mirall no em contesta a tanta reflexió (no és de natural loquaç). “És clar que”, penso, “el dia que m'arribi a contestar, cauré —caurem, de fet— de cul de l'espant”.

L'ascensor fa plops quan toca fons. El buit de l'estómac em puja fins les costelles i em torna a baixar. M'agrada aquest succedani de volar. Em passaria el dia pujant i baixant pels ascensors perquè a mi, de sempre, m'hauria agradat volar (dic volar professionalment, eh?!). Potser és perquè un oncle avi meu va pilotar caces de fabricació russa durant la Guerra Civil, tot i que —ja ho aclareixo ara mateix— jo no el vaig arribar a conèixer mai. M'agradaria volar però sóc de bon conformar, i amb els plops de l'ascensor de la planta baixa al pis vint-i-dos i viceversa ja em considero ben servit. De petit la mama deia de mi a les tietes: “És un bon jan, qualsevol cosa li està bé”. Potser si llavors no hagués sentit aquesta frase, ara pilotaria MiG-21 al servei de la força aèria cambodjana o moçambiquesa, un no sap mai què li pot acabar tocant a la llarga per haver sentit de xiquet una determinada col·lecció aparentment inofensiva de paraules.

Obro la porta de l'ascensor. M'entra pels auriculars de l'iPod el Rigor mortis dels A Split-Second. Vaig a acomiadar-me del paio del mirall, però ho deixo córrer perquè una noia del departament d'exfoliacions s'acosta. Deu voler entrar a l'ascensor, i si em sentís acomiadar-me del meu propi reflex al mirall em prendria (amb molt bon criteri, això és clar) per imbècil. Li dic, doncs, hola a ella i no adéu a ell. Quan passa per davant meu li miro furtivament l'escot, amb escàs èxit emperò: “Dies de pluja, tristeses per als furtius”. Du una rebequeta de punt cordada fins la nou del coll. Però arribarà el sol, oh, i és clar que sí, sempre acaba per fer-ho, i amb ell els escots..., ja ho crec que sí, com em dic Gonçalves que sí. Però anem a pams, no ens descuidem les molletes per retrobar el camí: faig una anotació mental. Probablement l'oblidaré d'aquí a unes dues hores, però aquesta no és raó per faltar al sentit del deure: “Demà a les vuit, abans de saludar l'home del mirall, li he de donar l'adéu que li he deixat a deure avui”. Surto de l'edifici de la feina i, oh, sorpresa! Han desaparegut les gotes grosses i grises com ulls de gat mesquí. Fa uns moments veia com es precipitaven sense remei des de la finestra del meu cubicle i ara ja no hi són. Alguns núvols han escapat indemnes, hi ha esclatxes blaves aquí i allà. Ha sortit el sol. D'on ha sortit?

“De l'est, fill meu. El sol sempre surt per l'est i es pon per l'oest”. “Fins i tot si està núvol?”, pregunto (em pregunto). “Sí, fill meu, ho has de recordar bé: surt per l'est i es pon per l'oest, que els núvols no et tapin l'enteniment, te'n recordaràs, fill meu?”. “Crec que sí”. Efectivament, ho recordaré, aquesta n'és la prova. Se m'alcen les celles sorpreses pel fil directe amb records discrets, distants, polièdrics, adormits, sí. Van com volen, funcionen sols, ells. A la seva puta bola. Com els núvols.

Just quan poso el peu al carrer Rigor mortis entra en el seu èxtasi de percussions cibernetiques. Seguint el ritme sincopat faig cops de cap amunt i avall raonablement discrets (per timidesa), i en un d'aquests (avall per ser precisos) veig un pardalet sec a terra. una llarga fila de laborioses formigues treballa amb extrema diligència. L'expardalet té un trep darrere el cap i en aquest punt la fila es desintegra embogida i febril per convertir-se, sota l'ocellet, en un núvol mòbil fosc, simètric als que corrien fa una estona pel cel. Els meus ulls deuen marcar l'eix de simetria? No en tinc ni idea. Les formigues no semblen gens interessades en plans geomètrics i el pardalet encara menys. A l'altra banda del fil el papa no diu res, ell era més aviat de lletres, per això. No m'estranyaria que, a un crit, l'exèrcit de disciplina germànica aixequés els braços tots a l'una i fes levitar l'expardalet semiingravidament per sobre la marea negra (com els cantants heavies fent stage-diving als concerts, llançant-se d'esquenes al seu públic acrític i grenyut). Em pregunto si alguna formiga cap ha donat l'ordre, o si és una reacció espontània del tipus Fuenteovejuna. I encara: en cas d'existir la hipotètica formiga cap, devia portar el paraigua enfundat?

Tot aquest fil argumental em deixa sòlidament preocupat. Potser les formigues i el pardalet m'han portat massa lluny, per un camí pantanós i extravagant, amb perillous penya-segats a banda i banda. Potser algun dia no trobaré el camí de tornada i m'hauré de quedar allà tot sol (o en tot cas acompanyat només de reflexions pintoresques). I bé: avanço unes passes més i deixo de costat formiguetes i cadàvers. Potser el paio de dins el mirall de l'ascensor podria orientar-me. Potser. Però, és clar, ell s'ha quedat tancat allà dins l'ascensor, fent d'aviador republicà amunt i avall, amunt i avall, encapsulat fins demà a les vuit. Deu estar escoltant també el Rigor mortis d'A Split-Second? Ho dubto, feia més pinta de preferir el pop efervescent i acaramel·lat de La Casa Azul. I, a més, potser dins el Seu univers De Simetria Inversa els que porten els paraigües plegables embullats i deixadots són flamants Caps De Departament, i els subalterns són els que els porten polidament enfundats.

Camino per la vorera. un home ros de cabells i ulleres grises s'acosta a mi, porta un paraigua mal plegat i embullat sota el braç. És de color negre. Sembla un paraigua dòcil, manyac, acrític. Si tingués llengua probablement la trauria tal com fan els cadells juganers. Me'l miro (però provo de dissimular l'enveja). Penso com en seria, d'agradable, acaronar-li els plecs negres embullats els vespres freds d'hivern, desmenjadament assegut en una butaca blanca davant la llar de foc. Però jo no tinc butaca blanca ni llar de foc, i el paraigua manyac (tan diferent del meu) és d'aquest senyor gris. L'home estreny la seva propietat fort sota el braç (interpreto que mai seré

bo dissimulant). Em mira als ulls amb odi, però és un odi moix, contingut, poca cosa, molt d'anar per casa, saps què et vull dir? Amb tot, abaixo el cap mansament quan passa pel meu costat. Arrapo sota el braç el meu paraigua maleducat i rebel. Al cap i a la fi, és l'únic que tinc per quan tornin a aparèixer els núvols grisos. Que ho faran, oh, i tant que sí. Sempre acaben per fer-ho. Com em dic Gonçalves. Ennuvolar els pensaments, encapotar la raó, vet aquí. Per cert, que no me n'oblidi: demà a les vuit, abans de dir hola, he de dir adéu.